

Finanšu ministrija

**Kohēzijas politikas (KP) Eiropas Savienības fondu, Atveseļošanas fonda (AF),
Eiropas Ekonomikas zonas un Norvēģijas grantu
Aktualitātes**

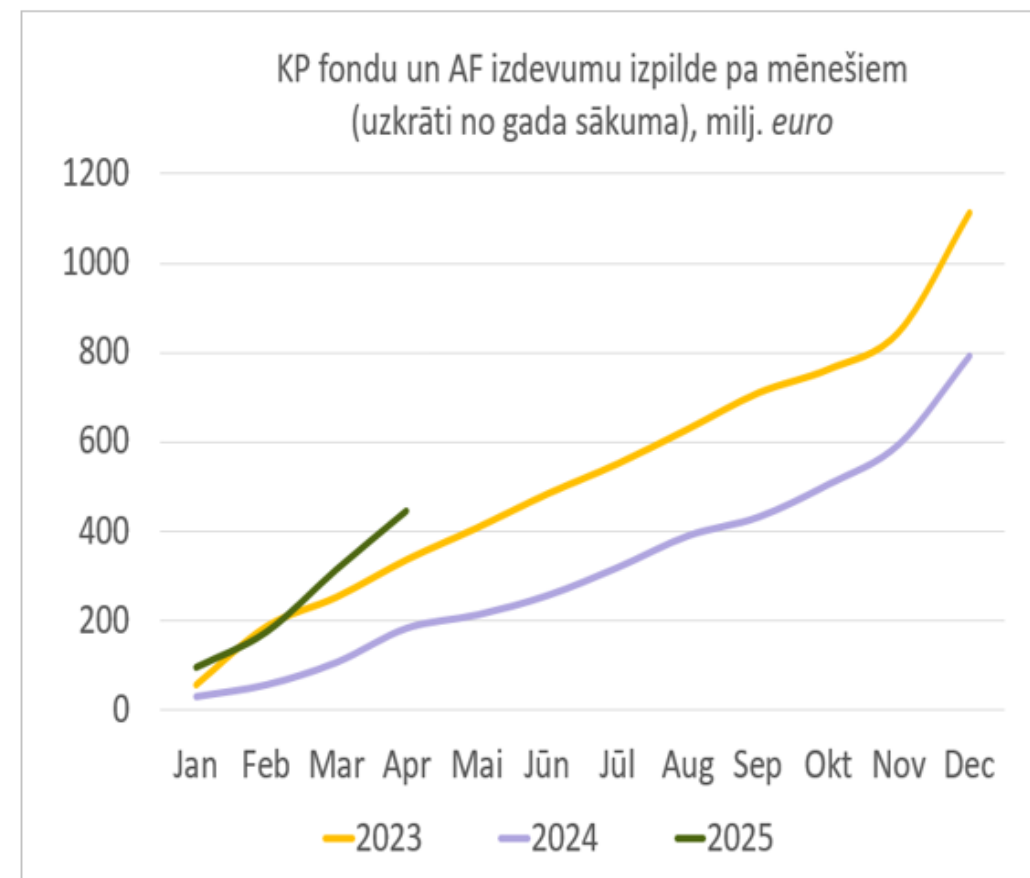
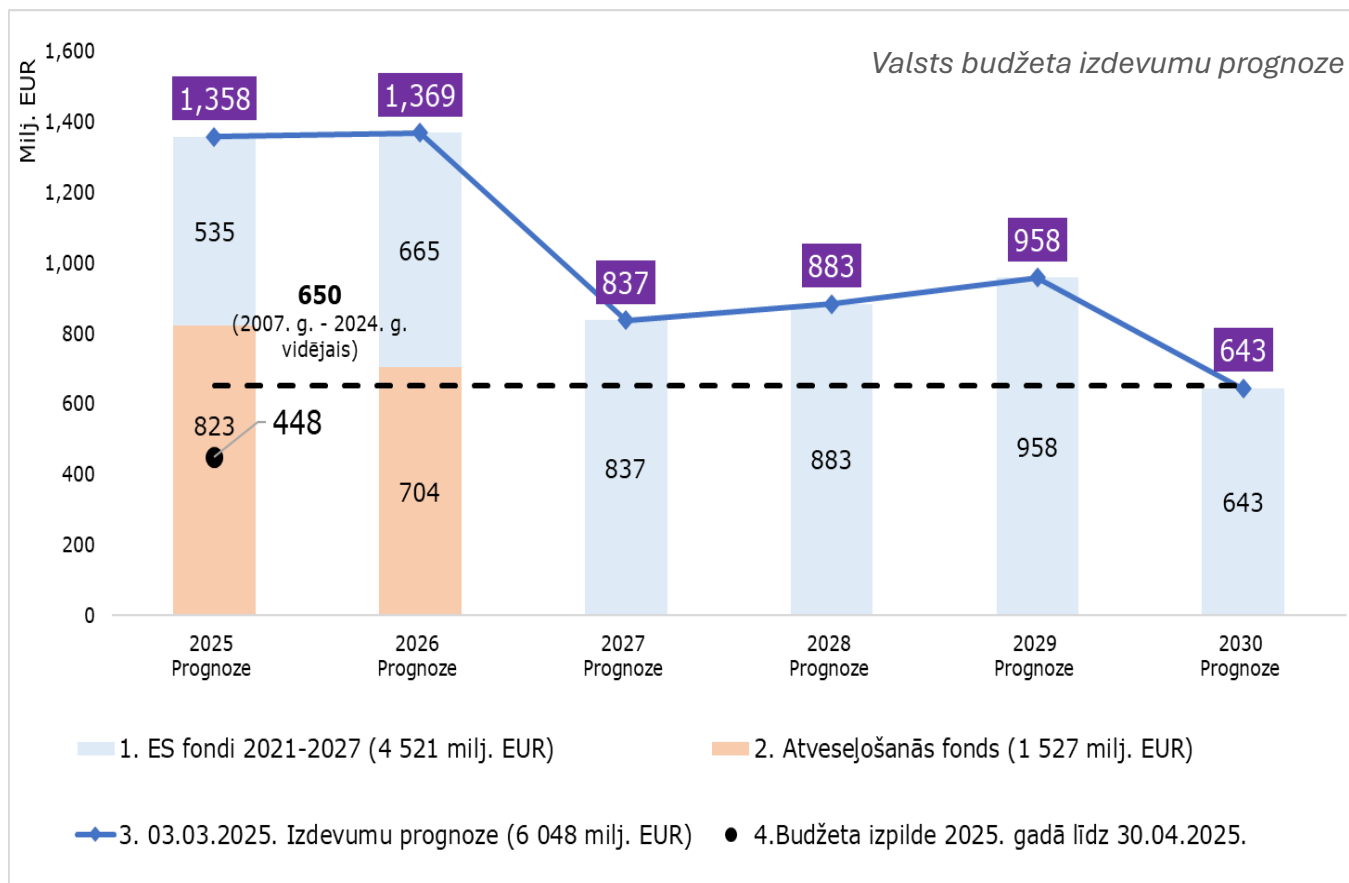
(25-TA-384)

03.06.2025.

Finanšu ministrija

2025. gadā investīciju apjoma kāpums – pozitīva tendence, izmantojot ES fondu un Atveseļošanas fonda iespējas vēsturiski lielākajā apjomā Latvijas ekonomikai - infrastruktūrai, produktivitātei, eksportam, cilvēkkapitālam

Finanšu ministrija

Ievērojot stingru disciplīnu - š.g. 5 mēnešos ievērojams pieaugums MK regulējumā, atlasēs un projektu līgumos.

Sekos apjomīgas investīcijas ekonomikā līdz 2029. g. beigām.

ES fondi (2021-2027)

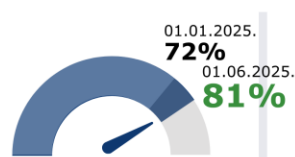
AF investīcijas līdz 2026.g. septembrim.

Sekos fokuss uz ES fondu investīcijām - t.sk. ar 654 milj. EUR elastības finansējumu pēc programmas vidusposma grozījumu apstiprināšanas.

Kopējais ES fondu finansējums investīcijām nozarēs*

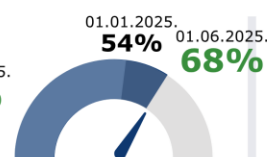
4 231 milj. €

(+pieaugums no 01.01.2025. līdz 01.06.2025.)

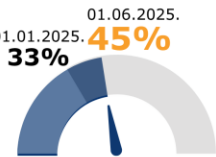
3 426 milj. €
(+845 milj. €)

Apstiprinātie investīciju MK noteikumi

2 887 milj. €
(+938 milj. €)

Projektu atlases

1 918 milj. €
(+714 milj. €)

Noslēgti līgumi

373 milj. €
(+198 milj. €)

Maksājumi

	Viedāka Eiropa 798 milj. €	92% 735 milj. € (+195 milj. €)	78% 623 milj. € (+256 milj. €)	48% 385 milj. € (+81 milj. €)	13% 106 milj. € (+29 milj. €)
	Zaļāka Eiropa 1 147 milj. €	78% 895 milj. € (+182 milj. €)	76% 872 milj. € (+520 milj. €)	44% 504 milj. € (+447 milj. €)	10% 111 milj. € (+82 milj. €)
	Savienotāka Eiropa 615 milj. €	41% 253 milj. € (+47 milj. €)	33% 206 milj. € (+0 milj. €)	24% 150 milj. € (+7 milj. €)	7% 41 milj. € (+16 milj. €)
	Sociālāka Eiropa 1 219 milj. €	95% 1 155 milj. € (+305 milj. €)	71% 870 milj. € (+107 milj. €)	57% 693 milj. € (+101 milj. €)	6% 76 milj. € (+47 milj. €)
	Iedzīvotājiem tuvāka Eiropa 264 milj. €	100% 264 milj. € (+75 milj. €)	75% 196 milj. € (+9 milj. €)	50% 132 milj. € (+73 milj. €)	10% 26 milj. € (+17 milj. €)
	Pāreja uz klimatneitralitāti 184 milj. €	65% 120 milj. € (+40 milj. €)	63% 115 milj. € (+40 milj. €)	27% 50 milj. € (+1 milj. €)	6% 11 milj. € (+6 milj. €)

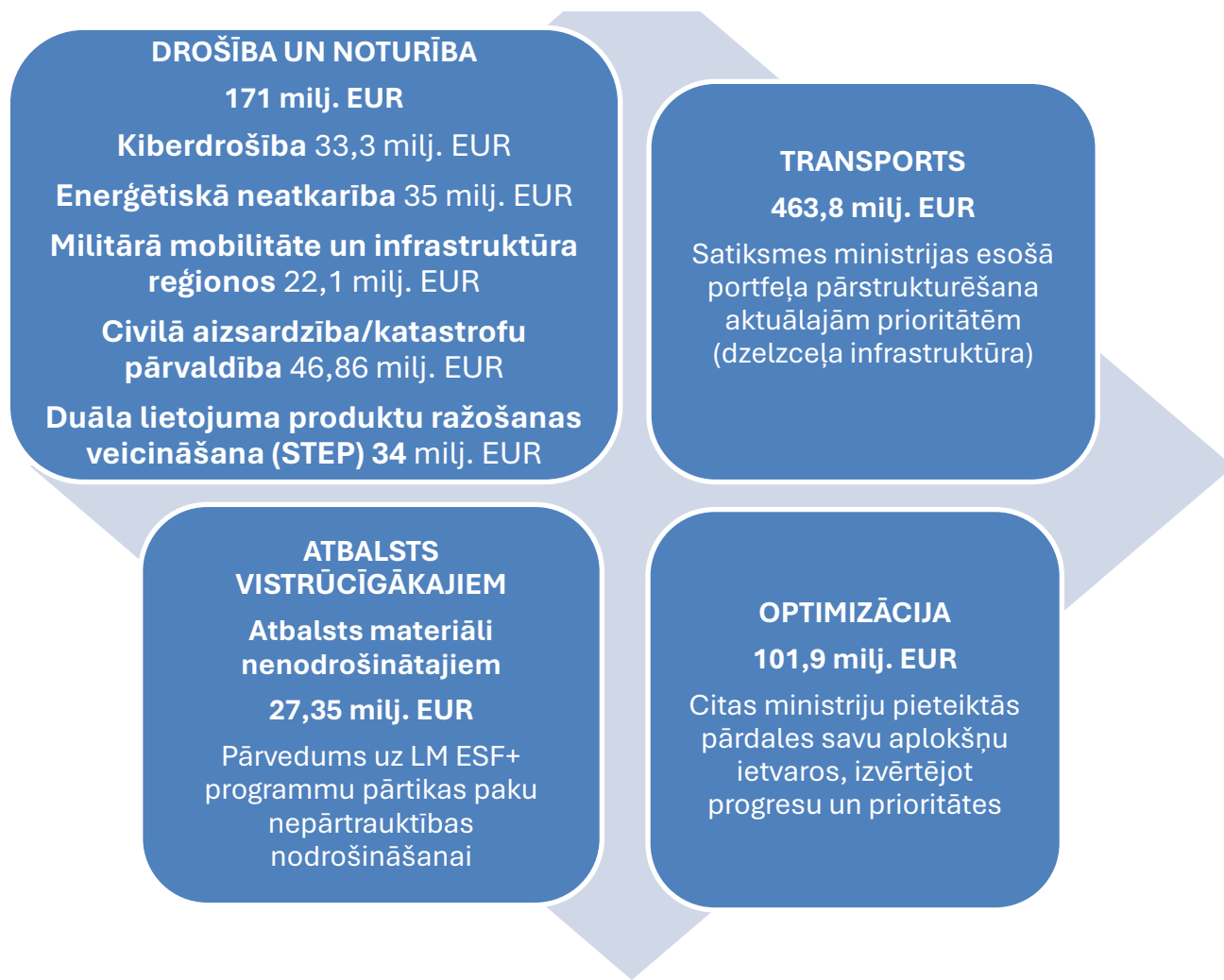
*ES fondu finansējums ar elastības finansējumu

Finanšu ministrija

Elastība, prioritāšu un risku vadība - ES fondu programma tiek pārskatīta atbilstoši aktuālajām prioritātēm

27. maijā valdībā apstiprināti un **29.maijā iesniegti EK Programmas vidusposma grozījumi**

Jauna EK iniciatīva!

Esošā finansējuma ietvaros dot iespēju **mobilizēt ES fondus aizsardzības un drošības mērķiem:**

- 1.aprīlī **EK** publicēti **REARM** regulu grozījumu priekšlikumi – varētu stāties spēkā š. g. rudenī.
- procesā **iespēju Latvijā izzināšana**
- FM turpina darbu ar nozaru ministrijām un partneriem par ES fondu **pārdalēm aizsardzības sektora stiprināšanai** (t. sk. sasaistē ar budžeta procesu un prioritātēm).

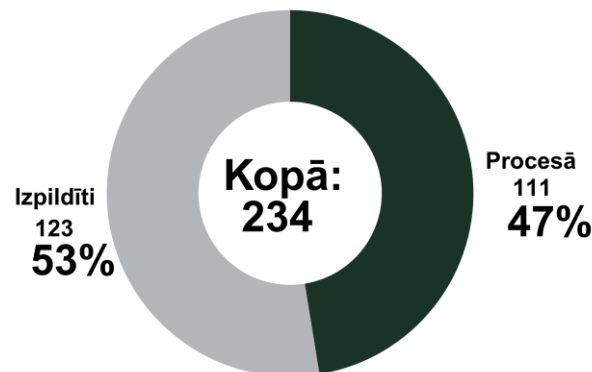
Finanšu ministrija

Atveseļošanas fonda (AF) ieviešana notiek atbilstoši plānam, vadot riskus

Ar 3.maksājumu 9.maijā Latvija kopā saņēmusi >1 mljrd. EUR

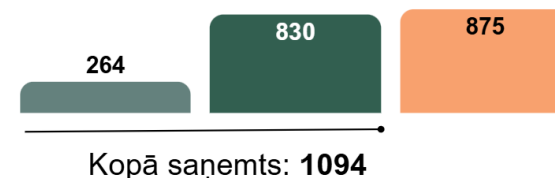
- EK maksājumi tiek veikti, ja izpildīti visi rādītāji noteiktos termiņos.
- Risku vadība visos līmeņos, t.sk. ar EK vienojoties par rīcību – plānojam AF plāna grozījumus pamatotos gadījumos
- Līdz 2025. g. beigām** plānots iesniegt EK **4.maksājuma** pieprasījumu 302 milj. EUR.
- Reformu un investīciju mērķus **plānots sasniegt līdz termiņam 2026. g. augustā.**
- 29.05.2025. ES fondu tematiskajā komitejā vienošanās **AF finansējuma atlikumus** (indik. 32,3* milj. EUR) prioritāri novirzīt augstas gatavības investīcijām: (1) **reģionālo ceļu** rekonstrukcijai (indik. 18 milj. EUR) un (2) **zemas īres mājokļu** būvniecībai Altum programmā (indik. 14 milj. EUR); *! AF atlikumu apjoms pastāvīgi mainās.

Rādītāju izpildes progress:

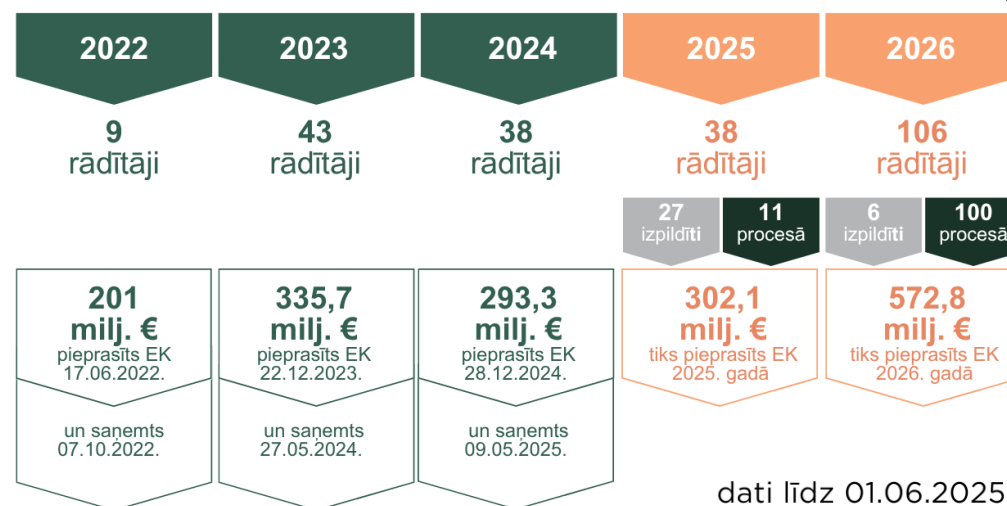

Maksājumu progress (milj. €):

- Saņemtie avansa maksājumi
- Saņemtie maksājumi par rādītāju izpildi
- EK vēl pieprasāmie maksājumi

Maksājumu pieprasījumu grafiks un sasniedzamie rādītāji:

Finanšu ministrija

JAUNAS IESPĒJAS investīcijām ar Eiropas Ekonomikas zonas (EEZ) un Norvēģijas grantu finansējumu līdz 2031. gada 30. aprīlim

Tematiskajā komitejā izdiskutēts virzīt priekšlikumu oficiālām sarunām ar donoriem - 3 programmas kopā par 85 milj. EUR.

Priekšlikuma tvērums **indikatīvs** – pēc sarunām ar donoriem nacionāli skaņojams atkārtoti.

Turpmākie soļi steidzamības kārtībā ātrākai finansējuma pieejamībai investīcijām

Vietējā attīstība un noturība - 42,5 milj. EUR (VARAM, sadarbībā ar IEM, KM, VM, LM, VK)

Prioritāri - civilās aizsardzības infrastruktūras stiprināšana (patvertnes un strāvas ģeneratori).

Papildinoši - sadarbības stiprināšana starp institūcijām (ietverot NVO), brīdināšanas sistēmas uzlabošana, sabiedrības līdzdalības un medijpratības veicināšana.

Zaļās inovācijas - 27,5 milj. EUR (EM/LIAA, sadarbībā ar KEM)

Zaļo inovāciju un IKT produktu, tostarp mākslīgā intelekta risinājumu, ieviešana, t.sk. lielajiem investīciju projektiem, kā arī piesārņoto vietu sanācija, ja tieši sasaiste ar biznesa mērķi.

Korekcijas dienesti - 15 milj. EUR (TM, sadarbībā ar VM un LM)

Sieviešu cietuma būvniecība, korekcijas dienestu kapacitātes stiprināšana, rehabilitācijas pakalpojums bērniem, kuri atkarīgi no apreibinošām vielām.

Finanšu ministrija

Paldies

Finansē
Eiropas Savienība

Finansē
Eiropas Savienība
NextGenerationEU

2027
Nacionālais
attīstības plāns

Finanšu ministrija

Atveseļošanas fonda ieviešana norit atbilstoši plānam

Apstiprināti MK noteikumi (milj. €)

Līgumi (milj. €)

Maksājumi (milj. €)

Ajomīgākie projektu līgumi:

- 🚧 valsts un reģionālo autoceļu tīkla uzlabošana
- 🏭 energoefektivitātes paaugstināšana uzņēmējdarbībā
- 🚆 dzelzceļa elektrificētā tīkla modernizācija

Līgumi (milj.)

	%	€
Klimata pārmaiņas	81	546
Digitālā transformācija	98	357
Nevienlīdzības mazināšana	88	331
Ekonomikas transformācija	88	172
Veselība	97	176
RePowerEU	100	135
Likuma vara	100	37
	100 Max %	

Maksājumi (milj.)

	%	€
Klimata pārmaiņas	42	281
Digitālā transformācija	25	91
Nevienlīdzības mazināšana	45	170
Ekonomikas transformācija	27	53
Veselība	32	58
RePowerEU	55	74
Likuma vara	23	8,6
	100 Max %	

dati līdz 01.06.2025.

2025. un 2026. gadā sagaidāma būtiski lielāka maksājumu intensitāte.

Finanšu ministrija

Jaunas iespējas - EEZ un Norvēģijas granti līdz 2031. gada 30. aprīlim Steidzamības kārtībā, ņemot vērā nepieciešamās investīcijas, īpaši - aizsardzības, drošības un noturības pret krīzēm stiprināšanai

Paveiktais -

- ✓ Š.g. janvārī stājušās spēkā **Regulas**. Februārī **apstiprināti** ieviešanas praktiskie nosacījumi **“Zilā grāmata” (Blue Book)**
- ✓ 28.03.2025. ES fondu tematiskās komitejas sēdē - **konceptuāls lēmums** par LV priekšlikuma - 3 Programmu tālāku virzību
- ✓ 02.04.2025. **LV priekšlikums neformāli nosūtīts donoriem**
- ✓ 06.05.2025. **saņemti donoru neformālie komentāri un precizējoši jautājumi** par LV priekšlikumu
- ✓ 08.05.2025. organizēta **neformāla tikšanās** ar donorvalstu pārstāvjiem.
- ✓ 22.05.2025. **saņemts donorvalstu viedoklis** par sākotnējo priekšlikumu, konceptuālu iebildumu par saturu nav, bet sanācijai plānojami ne vairāk, kā 3,5 milj. EUR.
- ✓ **29.05.2025. ES fondu tematiskās komitejas sēdē saskaņots virzīt LV priekšlikumu izskatīšanai MK**, mandāta oficiālo sarunu ar donoriem uzsākšanai.

Turpmākie soļi -

- **Apstiprināt MK mandātu oficiālo sarunu ar donoriem uzsākšanai (03.06.2025.)**
- **Pēc mandāta apstiprināšanas FM uzsāks oficiālo divpusējā sarunu procesa organizēšanu ar donorvalstīm**
- **FM sāk darbu pie Sapašanās memoranda u.c. dokumentu izstrādes**